УДК 811.111’25:070(043.3)
DOI https://doi.org/10.52726/as.humanities/2021.3.34

Ю. В. ШАРАНОВА
доктор філософії з галузі «Освіта, Педагогіка»,
старший викладач кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови,
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ, Україна
Електронна пошта: julia-sha@ukr.net
http://orcid.org/0000-0002-7971-446

О. В. ЦЕПКАЛО
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри англійської мови технічного спрямування № 2,
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ, Україна
Електронна пошта: atsepkalo@gmail.com
http://orcid.org/0000-0002-8634-1265

О. О. КІБЕЦЬ
студентка магістратури кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови,
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ, Україна
Електронна пошта: arinak2801@gmail.com
http://orcid.org/0000-0002-4391-3438

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНИХ ТЕРМІНІВ ФАХОВОЇ МОВИ ПСИХОЛОГІЇ (ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АСПЕКТ)

У статті висвітлено результати дослідження лексико-семантичних особливостей психологічних термінів у перекладацькому аспекті на матеріалі англомовних текстів науково-популярної психології та їх відповідних перекладів українською. Наголошено, що на процес перекладу психологічних фахових текстів певною мірою впливає розгляд психології як гуманітарної науки. Тому необхідно звертати увагу на смисловий аналіз вихідного тексту, а також не лише на лінгвістичні чинники, а й екстралінгвістичні контексти вживання термінів. Схарактеризовано виокремлені тематичні групи англомовних психологічних термінів («Загальнонаукові терміни», «Психічні процеси», «Поведінкові моделі», «Емоції та почуття», «Стосунки», «Психічні хвороби та розлади», «Симптоми», «Анатомія»). У межах кожної тематичної групи окреслено результати перекладацького аналізу шляхів відтворення англомовних психологічних термінів українською мовою. Встановлено, що в перекладі українською англомовних термінів із текстів різних жанрів фахової мови психології простежується тенденція до вибору словникового відповідника або варіантного відповідника, а також застосування калькування. Зазначено, що варіантний відповідник становить більшість аналізованих випадків через неоднозначність певних термінологічних одиниць, морфологічних або синтаксичних форм, нехарактерних для української терміносистеми аналізованої галузі. Вибір калькування для великої кількості англомовних психологічних термінів пояснюється міжрегіональним характером фахової мови загалом, а також значною кількістю запозичених слів як в англійській, так і в українській терміносистемі. З’ясовано, що прийоми конкретизації, генералізації та додавання застосовуються здебільшого до безеквівалентної лексики або для вдалої адаптації терміну в українському термінологічному контексті.

Ключові слова: англомовні психологічні терміни, фахова мова психології, лексико-семантичні особливості, тематичні групи термінів, прийоми перекладу.

Постановка проблеми. Психологічна фахова мова є видом професійного спілкування, призначеного для просвітницької, діагностичної та корекційної комунікативної діяльності. Це спілкування є, безумовно, значущим і вельми популярним у сучасному світі як з-поміж фахівців у галузі психології, так і пересічних людей. При цьому є важливим вивчення

психологічної фахової мови, особливо в різних мовах і мовних культурах, що викликає і наш інтерес та визначає актуальність дослідження. Важливим для нас є питання реалізації психологічного дискурсу через різні види психологічних текстів, а також його передачу мовою іншої культури.

Сьогодні у суспільстві спостерігається зростаюча потреба у пізнанні внутрішньої природи та злагоди людини, вивченні властивих їй психічних і психологічних механізмів. Пошуки способів задоволення цієї потреби призвели до виникнення окремого літературного жанру – науково-популярної літератури у галузі психології, яка дозволила людям, які не мають спеціальної медичної чи психологічної освіти, навчитися тією чи іншою мірою отримувати й аналізувати інформацію, яка їх цікавить, не відчуваючи при цьому особливих труднощів у процесі сприйняття. Саме таке завдання стоїть перед перекладачами праць з психології – трансформувати вихідний текст таким чином, щоб у результаті він вийшов адекватним для сприйняття та розуміння адресата. Крім того, слід відзначити, що процес ознайомлення з тією або іншою галузевою термінолексикою є базисом для вибудови термінологічної компетентності перекладача під час роботи з різноманітними фаховими мовами, психологічною в тому числі [Kalay, Fedorenko, Guryeyeva, Kolomiiets : 105].

Аналіз попередніх досліджень. Структурні, семантичні та прагматичні особливості термінів фахової мови психології свого часу досліджували Н. Аванесян, Є. Балигіна, С. Валявко, І. Костікова, О. Кузнецов, А. Кузьміна, В. Лубовський, К. Фоменко та інші. У своїх працях дослідники проводили огляд морфологічних особливостей термінів, їх семантичних характеристик і те, як семантична термінів залежить від контексту вжитку та як контекст впливає на прагматичні особливості термінів. Так чи інакше, кожний із дослідників торкався теми перекладу та особливостей перекладу психологічної термінолексики.

Мета статті полягає у висвітленні результатів дослідження лексико-семантичних особливостей психологічних термінів у перекладацькому аспекті на матеріалі англомовних текстів науково-популярної психології та їх відповідних перекладів українською.

Виклад основного матеріалу. Під час перекладу англомовних фахових текстів у сфері психології слід враховувати спеціальну лексику загалом та функційно-семантичні особливості термінів аналізованої сфери зокрема. Складнощі під час перекладу здебільшого викликають так звані авторські терміни, з-поміж яких є авторські неологізми, терміни, вжиті в іронічному сенсі, та метафоричні терміни [Карабан]. Крім цього, на процес перекладу психологічних фахових текстів впливає розгляд психології як гуманітарної науки [Кузьмина]. Тому необхідно звертати увагу на смисловий аналіз вихідного тексту, а також не лише на лінгвістичні чинники, а й екстралінгвістичні контексти вживання термінів [Кібець, Федоренко]. Слід до того ж зосереджуватися на декількох можливих інтерпретаціях термінів як у мові оригіналу, так і у мові перекладу. Адже сьогодні відбувається стрімкий розвиток психологічної науки, і водночас спостерігається невпинне поповнення її вокабуляру [Балигина, Ермолова].

Дослідження лексико-семантичних особливостей психологічних термінів здійснено на матеріалі англомовних текстів науково-популярної психології та їх відповідних перекладів українською («Ігри, в які грають люди» Е. Берна, «Піклування про душу» Т. Мура, «Чоловік, який сплутав дружину з капелюхом» О. Сакса, «Ліки від кохання» І. Ялома). Кожний з авторів текстів, які слугують матеріалом для вивчення, досліджує психологію людини з різних точок зору: Ерік Берн – з погляду трансакційного аналізу, Томас Мур – теології та культурології, Олівер Сакс – неврології, Ірвін Ялом – загального психоаналізу. Щодо перекладацького аналізу, то ми спиралися на концепцію В. Карабана, оскільки саме його класифікація прийомів перекладу враховує всі функційно-семантичні особливості фахової мови [Карабан], зокрема багатовекторну спрямованість науково-популярних текстів у сфері психології.

Мовну базу дослідження склали 420 термінів, дібраних методом суцільної вибірки з вищезазначених англомовних текстів фахової мови психології. Загальний корпус термінів дослідження розподілено на такі тематичні групи:

1) загальнонаукові терміни – 11 одиниць (наприклад: *“mnemonist” – «мнемоніст»* є не тільки суто психологічним терміном, позна-

чаючи людину, яка здатна запам'ятовувати та зберігати у пам'яті великий об'єм інформації, а і терміном, який може вживатися в соціології, аналітиці, менеджменті тощо);

2) психічні процеси – 128 одиниць *("perception" – «сприйняття»)*; представлена термінами, які позначають розумові та поведінкові паттерни людини, тобто процеси, які відбуваються у свідомості людини незалежно від її реакцій на зовнішній світ, або ж це можуть бути певні ментальні процеси;

3) поведінкові моделі – 53 одиниці *("Prig" – «зануда», ("a dose of Mercury" – «частка Меркурія»)*; охоплює терміни на позначення моделі поведінки людини у тій чи іншій ситуації; такі терміни досить часто застосовуються у дослідженнях трансакційного аналізу;

4) емоції та почуття – 28 одиниць *("embarrassment" – «сум'яття»)*;

5) стосунки – 57 одиниць *("manipulation" – «маніпуляції», physical intimacy" – «фізична близькість»)*; здебільшого це терміни зі сфери психоаналізу, а саме досліджень глибинної психології людини з погляду транзакційного аналізу, психоаналізу, архетипної психології тощо

6) психічні хвороби та розлади – 104 одиниці *("apraxia" – «апраксіями», "nerve-stimulation" – «подразненні нервів»)*;

7) симптоми – 31 одиниця *("ticcing" – «тики»)*;

8) анатомія – 8 одиниць *("hypothalamus" – «гіпоталамус», ("pleasure-centers" – «центри задоволення»)*.

У межах кожної із зазначених вище тематичних груп здійснено перекладацький аналіз шляхів відтворення англомовних термінів українською мовою. Зокрема, в процесі перекладацького аналізу термінів тематичної групи «Психічні процеси» встановлено, що: кількість термінів, перекладених шляхом вибору варіантного відповідника, становила 33% від загального числа аналізованих термінологічних одиниць (*"speech" – «промова»* (йшлося про промову президента, за якою спостерігав пацієнт, описаний О. Саксом)); калькуванням було перекладено 25% термінів (*"quasi-parasitical state of consciousness" – «квазіпаразитарний стан свідомості», "boundary experience" – «межовий досвід»*); словниковим відповідником перекладено 21% термінів (*"sensory information" – «сенсорна інформація», "tenacity" – «завзятість»*); конкретизація була обрана трансформацією для 9% термінів (*"self" – «самість»*, *"uproar" – «сполох»*); генералізацією перекладено 4% термінів (*"rejection of the child"* як *«відречення від дитини»*); контекстуальна заміна становила 3% аналізованих термінів; смисловий розвиток використано для 2% досліджуваних термінів; описовий переклад, заміна частини мови та транскодування становили решту перекладацьких прийомів, відповідно по 1% кожний;

Таким чином, вибір варіантного відповідника, калькування та пошук відповідника становили більшість перекладацьких трансформацій у зазначеній вище тематичній групі через те, що більшість досліджуваних термінів на позначення психічних процесів людини (окрім емоцій та почуттів) мають словникові відповідники в українській психологічній терміносистемі. Конкретизація, генералізація та контекстуальна заміна більше застосовані у разі роботи з метафорами, авторськими термінами та неологізмами. Тоді як решта, тобто заміна частини мови, транскодування та смисловий розвиток, застосовані лише за неможливості віднайдення відповідника та при перефразування вихідного тексту для адекватності перекладу.

Перекладацький аналіз у межах другої за кількістю одиниць дослідження групи «Психічні хвороби та розлади» встановив також доволі широкий спектр уживання трансформацій, використаних під час перекладу. Це зумовлено, зокрема, значною кількістю міжгалузевих термінів, які широко вживані як у психології, так і в медицині. У цій групі виявлено такі найбільш рекурентні трансформаційні прийоми перекладу, як-от словниковий відповідник (*"perversity" – «збочення»*) і вибір варіантного відповідника (*"brain damage" – «ушкодження головного мозку»*) – по 33% перекладених термінів відповідно. Дещо менш популярним виявився такий метод перекладу, як калькування – 23% аналізованих термінів (*"phantasms" – «фантазми»*). Решту трансформацій становлять вилучення (*therapeutic change" – «зміни»*) та конкретизація (*"phantasmagoria" – «фантазматична активність мозку»*,) – по 4%, а також генералізація

(*"dreamy states" – «сновидні стани»*) та перестановка слова (*"absent-father neurosis" – «невроз безбатченка»*) – 2% і 1% відповідно.

Таким чином, словниковий відповідник і вибір варіантного відповідника є найбільш вживаними прийомами перекладу через значну кількість міжгалузевих термінів у межах тематичної групи «Психічні хвороби та розлади». Прийом калькування також є поширеним, але меншою мірою, з тих же причин. Щодо вилучення, генералізації, перестановки слова та конкретизації, то ці прийоми перекладу використовуються лише у випадках, коли необхідно адаптувати термін під українську терміносистему та її морфологічні особливості.

Тематична група «Стосунки» представлена такими кількісними показниками: калькування – 31% аналізованих термінів (*"family myths" – «родинні міфи»*); вибір варіантного відповідника – 25% термінів (*"Stocking Game" – «Гра панчіх»*); конкретизація – 22% термінів; генералізація – 9% термінів (*"positive unconditional regard" – «позитивні безумовні стосунки»*.); додавання – 7% термінів (*"impending intimacy" – «загроза інтимної близькості»*); словниковий відповідник – 6% (*"therapy" – «терапія»*).

З одного боку, варіантність прийомів перекладу дещо менша, ніж у попередніх тематичних групах. З іншого боку, є більший баланс між перевагами тієї чи іншої трансформації і, на відміну від попередніх груп, навіть меншість обраних прийомів перекладу сягає більше 5%. Це зумовлено тим, що тематична група «Стосунки» представлена значною кількістю авторських термінів-неологізмів та метафоричними термінами.

Під час перекладацького аналізу англомовної термінологічної лексики тематичної групи «Симптоми» з'ясовано, що вона представлена значно вужчою варіативністю прийомів перекладу через значну кількість міжгалузевих або вузько-спеціальних термінів. Зокрема, для відтворення термінологічних одиниць цієї групи засобами української мови застосовано такі прийоми перекладу, як-от: вибір варіантного відповідника (*"involuntary imitations" – «мимовільні передражнювання»*) – 48% аналізованих одиниць; словниковий відповідник (*"imperception" – «недуги»*) – 38%; решта прийомів: калькування (*"allusions" – «алюзії»*), генералізація (*"unresolved events" – «травматичні події»*) та заміна частини мови (*"going with the symptom" – «впоратися з симптомами»*), представлені відповідно 7%, 4% та 3% від усіх досліджуваних термінів.

Тематична група «Поведінкові моделі» тенденціями вибору прийомів перекладу схожа з групами «Психічні процеси» і «Психічні хвороби та розлади» через загальну подібність за функціями та морфологічною будовою термінологічних одиниць, які входять до їх складу. Встановлено, що терміни цієї групи були перекладені за допомогою таких прийомів, як-от: калькування – 51% досліджуваних термінів (*"Herculian behavior" – «геркулесова поведінка»)*; словниковий відповідник (*"idol" – «ідол»*), конкретизація (*"cavalier" – «залицяльник»*); та вибір варіантного відповідника (*"incursion of Saturn" – «напад Сатурна»*) становлять 15% кожний; найменшу частку становить генералізація – 4% (*"otherness" – «інакшість»*).

Отже, калькування застосовується переважно для міжгалузевих термінів, тоді як для вузько-спеціальних термінів, які застосовуються у дослідженнях транзакційного аналізу чи глибинної психології з погляду теології, використовуються такі прийоми перекладу, як-от пошук словникового відповідника, вибір варіантного відповідника та конкретизація. Перші з двох зазначених прийомів застосовуються також у разі з міжгалузевими термінами, метафоричними й авторськими термінами.

Термінологічні одиниці тематичної групи «Загальнонаукові терміни», представленої переважною меншістю від кількості всіх аналізованих одиниць дослідження, відтворено за допомогою таких прийомів перекладу: словниковий відповідник – 45% термінів (*"psychotherapist" – «психотерапевт»*); калькування – 33% термінів; вибір варіантного відповідника – 22%, що пояснюються перевагам у цій групі загальнонаукових та міжгалузевих термінів.

Отже, загальнонаукові терміни можуть перекладатися словниковим відповідником, особливо це стосується випадків вживання різногалузевих термінів. Калькуванням такі терміни також можуть перекладатися через те, що їх морфологічна будова є універсальною для різних мов. Ті ж причини стосуються і вибору варіантного відповідника.

У межах тематичної групи «Емоції та почуття» виявлено широкий діапазон прийомів перекладу, що пояснюється тісним зв'язком текстів популярної психології із художнім стилем. Терміни цієї групи були перекладені таким чином: вибір варіантного відповідника 61%, що становить найбільшу частку від загальної кількості аналізованих термінів цієї групи (*"sexual excitement" – «сексуального збудження»*); словниковий відповідник та калькування представлені по 11% кожний; додавання (*"castration" anxiety" – «тривога щодо «кастрації»*) та конкретизація становлять по 7% перекладених термінів (*"traumatized" – «шокована»*); генералізацію вжито у 3% випадків. Така тенденція зі схильністю до вибору варіантного відповідника пояснюється насиченістю цієї групи термінами-метафорами та контекстуальною специфікою загальновживаних слів. Словниковий відповідник та калькування використовуються для термінів, які мають один конкретний відповідник в українській термінології, або ж можуть бути відтвореними українською мовою зі збереженням морфологічної будови. Тоді як конкретизація, додавання та генералізація використовуються для адаптації значення або морфологічної будови вихідної мови під контекст і особливості термінології мови перекладу.

Під час перекладацького аналізу термінів тематичної групи «Анатомія» виявлено три основні прийоми перекладу: словниковий відповідник (*"sensory cortex" – «сенсорні ділянки кори головного мозку»*) та вибір варіантного відповідника (*"electrophysiological studies" – «електрофізіологічні обстеження»*) становлять 38% та 37% відповідно; калькування – 25% перекладених термінів (*"thalamus" – «таламус».*). Терміни цієї групи є міжгалузевими термінами, які також вживаються у фаховій мові медицини. Саме тому здебільшого ці терміни мають відповідники в українській терміносистемі. При цьому словниковий відповідник як прийом перекладу застосовується для словосполучень, варіантний відповідник – для словосполучень і похідних термінів, калькування – для простих непохідних та похідних термінів.

Отже, терміни цієї групи можуть перекладатися: словниковим відповідником, оскільки серед них є медичні терміни, тобто міжнародні; варіантним відповідником, з тієї ж причини; калькуванням, оскільки як англійська, так і українська психологічна термінологія, яка також застосовується для медичних текстів, має латинське або давньогрецьке походження.

Висновки. Якщо узагальнити результати проведеного дослідження та виокремити певні тенденції у перекладі англомовних психологічних термінів, то можна зробити висновок, що вибір варіантного відповідника є найпоширенішим прийомом перекладу у роботі з фаховою мовою психології у разі досліджуваних текстів – 32%. Друге місце посідає калькування – 26%, що зумовлене значною кількістю інтернаціональних термінів. Майже так само поширеним прийомом є пошук словникового відповідника – 22%. Менш рекурентними виявилися такі прийоми перекладу, як-от: конкретизація (9%), генералізація (4%), додавання (3%), контекстуальна заміна частини мови (1%,), смисловий розвиток (0,5%), перестановка слова (0,2%) та описовий переклад (0,2%).

Отже, у перекладі українською англомовних термінів із текстів різних жанрів фахової мови психології простежується тенденція до вибору словникового відповідника або варіантного відповідника, а також застосування калькування. При цьому варіантний відповідник становить більшість аналізованих випадків через неоднозначність певних термінологічних одиниць, морфологічних або синтаксичних форм, нехарактерних для української терміносистеми аналізованої галузі. Вибір калькування для великої кількості англомовних психологічних термінів пояснюється міжрегіональним характером фахової мови загалом, а також значною кількістю запозичених слів як в англійській, так і в українській терміносистемі. Це ж зумовлює і частий можливий пошук словникового відповідника. Щодо конкретизації, генералізації та додавання, то такі трансформації застосовуються здебільшого до безеквівалентної лексики або для вдалої адаптації терміну в українському термінологічному контексті.

Перспективу подальших наукових розвідок у цьому напрямі вбачаємо у дослідженні лінгвокогнітивної специфіки англомовних термінів фахової мови психології в перекладацькому аспекті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балыгина Е. А., Ермолова Т. В. Проблема перевода английских психологических терминов на русский язык. *Современная зарубежная психология*. 2018. № 1, т. 7. С. 85–94.
2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури : Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова книга, 2004. 576 с.
3. Кібець О., Федоренко С. Способи термінотворення у фаховій мові психології. *Матеріали конференцій Молодіжної наукової ліги*. 2021. (Луцьк, 4.11. 2021). URL: https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/liga/article/view/15620.
4. Костікова І. І., Кузнецов О. І., Фоменко К. І. Характеристика англомовної психологічної термінології. *Науковий огляд*. 2017. № 9 (41). С. 82–96.
5. Кузьмина А. С. Англоязычный психологический дискурс и особенности его перевода на русский язык : д ис. … магистра лингвистики. Санкт-Петербург, 2014. 128 с.
6. Kalay D., Fedorenko S., Guryeyeva L., Kolomiiets S. Forming Students' Terminological Competence in the Moodle-based E-Learning Course. *Advanced Education*. 2020. Vol. 7, №16. P. 104–111. https://doi.org/10.20535/2410-8286.216980

REFERENCES

1. Balygina, Ye. A., & Yermolova, T. V. (2018). Problema perevoda angliyskikh psikhologicheskikh terminov na russkiy yazyk [The problem of translating English psychological terms into Russian]. *Contemporary foreign psychology, 1*(7), 85–94. [in Russian]
2. Karaban, V. I. (2004). *Pereklad anhliys'koyi naukovoyi i tekhnichnoyi literatury: Hramatychni trudnoshchi, leksychni, terminolohichni ta zhanrovo-stylistychni problemy* [Translation of English scientific and technical literature: Grammatical difficulties, lexical, terminological and genre-stylistic problems]. Vinnytsya: Nova knyha. [in Ukrainian]
3. Kibets, O., & Fedorenko, S. (2021). Sposoby terminotvorennya u fakhoviy movi psykholohiyi [Methods of term formation in the professional language of psychology]. *Proceedings of the conferences of the Youth Scientific League*. (Lutsk, November 4, 2021). Available at https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/liga/article/view/15620 [in Ukrainian]
4. Kostikova, I. I., Kuznetsov, O. I., & Fomenko, K. I. (2017). Kharakterystyka anhlomovnoyi psykholohichnoyi terminolohiyi [Characteristics of English psychological terminology]. *Scientific review, 9*(41), 82–96. [in Ukrainian]
5. Kuzmina, A. S. (2014). *Angloyazychnyy psikhologicheskiy diskurs i osobennosti yego perevoda na russkiy yazyk* [Anglophone psychological discourse and features of its translation into Russian]. Master's thesis. St. Petersburg. [in Russian]
6. Kalay, D., Fedorenko, S., Guryeyeva, L., & Kolomiiets, S. (2020). Forming Students' Terminological Competence in the Moodle-based E-Learning Course. *Advanced Education*, *7*(16), 104–111. https://doi.org/10.20535/2410-8286.216980 [in English]

YU. V. SHARANOVA
Doctor of Philosophy in the Field "Education, Pedagogy",
Senior Lecturer at the Department of Theory, Practice and English Translation,
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute", Kyiv, Ukraine
E-mail: julia-sha@ukr.net
http://orcid.org/0000-0002-7971-446

O. V. TSEPKALO
Candidate of Pedagogical Sciences,
Senior Lecturer at the Department of the English Language Technical Direction № 2,
National Technical University of Ukraine"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute", Kyiv, Ukraine
E-mail: atsepkalo@gmail.com
http://orcid.org/0000-0002-8634-1265

O. O. KIBETS
Master Student at the Department of Theory, Practice and English Translation,
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute", Kyiv, Ukraine
E-mail: arinak2801@gmail.com
http://orcid.org/0000-0002-4391-3438

LEXICO-SEMANTIC FEATURES OF ENGLISH TERMS OF THE SPECIALIZED LANGUAGE OF PSYCHOLOGY (TRANSLATION ASPECT)

The article highlights the results of the study of lexical and semantic features of psychological terms in the translation aspect on the basis of English texts of popular science psychology and their corresponding translations into Ukrainian. It is emphasized that the process of translation of psychological specialized texts is to some extent influenced by the consideration of psychology as humanities. Therefore, it is necessary to pay attention to the semantic analysis of the source text, as well as not only linguistic factors, but also extralinguistic contexts of the use of terms. The selected thematic groups of English-language psychological terms ("General scientific terms", "Mental processes", "Behavioral models", "Emotions and feelings", "Relationships", "Mental illnesses and disorders", "Symptoms", "Anatomy") are characterized. Within each thematic group, the results of translation analysis of ways of rendering English psychological terms in Ukrainian are outlined. It is established that in the Ukrainian translation of English terms from the texts of different genres of the specialized language of psychology, there is a tendency to choose a dictionary equivalent or a variant equivalent, as well as the use of calque. It is noted that the variant equivalent is the vast majority of the analyzed cases due to the ambiguity of certain terminological units, morphological or syntactic forms not typical of the Ukrainian terminology of the analyzed sphere. The choice of calque for a large number of English-language psychological terms is explained by the interregional nature of the specialized language of psychology as a whole, as well as a significant number of borrowed words in both English and Ukrainian terminology. It was found that the methods of concretization, generalization and addition are mostly applied to non-equivalent vocabulary or for successful adaptation of the term in the Ukrainian terminological context.

Key words: English-language psychological terms, professional language of psychology, lexical-semantic features, thematic groups of terms, translation methods.